Ziya Günün cenazesi

Merhum doktor dün büyük merasimle defnolundu

Merhum profesörün tabutu, gencliğin elleri üstünde Üniversiteden çıkarılırken...

Profesör doktor Ziya Günün cenazesi dün büyük merasimle kaldırılmıştır. Merasimde Vali ve Belediye Reisi doktor Lûtfi Kırdar, Rektör Cemil Bilsel, Üniversite profesörleri, merhumun meslekdaşları, ailesi efradı, Üniversite ve Darüşşafaka Lisesi talebeleri bulunmuştur.

Merhumun cenazesi saat 11,30 da Cerrahpaşa hastanesinden kaldırılarak otomobille Beyazıda getirilmiştir. Beyazıd camiinde kılınan öğle namazından sonra merhumun cenaze namazı kılınmıştır. Bundan sonra tabut yüksek tahsil gencliğinin elleri üzerinde Üniversite merkez binasına getirilmiş ve holda hazırlanan mevkiine konmuştur. Burada Rektör Cemil Bilsel, Profesörün yüksek ve necib meziyetlerini tebarüz ettiren bir hitabede bulunmuştur. Rektör duygularını şu suretle ifade etmiştir:

«— Büyük, küçük herkesi bekliyen akıbet bugün seni aramızdan almış bulunuyor. Eğer bu akıbeti değiştirmek, yahud daha geciktirmek mümkün olsa idi, mensub olduğun mesleğin salâhiyetli arkadaşların, evlâdların, bunu mutlaka temin ederlerdi. Ben seni tam bir hafta evvel, tam bugün gördüm. O zaman, mukadder akıbetin çok yaklaşmış olduğunu anladım. Yanından endişe ile ayrıldım. Bugün tabutunun önünde, yüksek ilim müessesesinin teessürlerine tercüman olarak eğiliyorum. Yakın, uzak ailene ve en büyük ilim ailesine taziyetlerimi sunuyorum.

Sayın Ziya Gün, herkesi bekliyen mukadder akıbete sen herkesin özliyebileceği bir huzur ve ikbal ile erdin. Bütün tedris ve meslek hayatında namuskârlığın ve sıkı tutumlulukla biriktirerek temin ettiğin serveti, yetiştiğin müesseseye tahsis ettin. Hayır yapmak bu memleketin tarihinde eski bir an'anedir. Varlık sahibi bütün büyük atalarımız mutlaka bir iyilik yapmışlardır. Hayrın çoğu da okuma ve okutma yoluna ayrılmıştır. Çünkü bu, hayırların en büyüğüdür.»

Bundan sonra söz alan Profesör Fahreddin Kerim, Tıb Fakültesi Dekanı namına irad ettiği hitabede «senin büyüklüğünü terennüm eden bir taleben, tedris hayatında arkadaşlık eden bir arkadaşınım» diye söze başlamış, merhumun tedris hayatında şahid olduğu büyük gayretini sitayişle yadetmiştir.

Gülhane hastanesi müdür vekili ve göz mütehassısı Albay Dr. İsmet Gözcü de gerek hocası olması ve gerekse Gülhane göz kliniğini kurması hasebile merhumun tabutu önünde hürmetle eğilmiştir.

Muhtelif doktorların hitabelerinden sonra Üniversite talebeleri de söz almışlar ve hocalarını daima hürmetle anacaklarına bir kere daha söz vermişlerdir.

Merasimden sonra merhumun tabutu gene talebenin elleri üzerinde önde şehir bandosu olduğu halde Üniversiteden çıkarılmış, Beyazıd nahiye merkezinin önüne kadar götürülerek orada cenaze otomobiline yerleştirilmiştir. Başta Vali Lûtfi Kırdar olduğu halde Rektör, profesörler, talebeler otomobil ve otobüslerle merhumu Eyübdeki aile mezarlığına kadar takib etmişler ve orada ebedî istirahatgâhına tevdi etmişlerdir. Ziya Günün kabrine, Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, Vali Lûtfi Kırdar, Belediye, Üniversite ve meslekdaşları tarafından gönderilen müteaddid çelenkler konmuştur.

Ziya Gün ailesinin teşekkürü

Dayımız, amcamız, Profesör merhum Ziya Günün cenazesine güzel bir çelenk gönderen kıymetli ve kadirşinas Maarif Vekili sayın Hasan Âli Yücel ile cenaze törenine Eyübe kadar bizzat iştirak buyuran kıymetli Valimiz sayın Dr. Lûtfi Kırdara ve Üniversite binasında merhumun manevî huzurundaki hitabelerile herkes üzerinde cidden pek ulvî bir tesir ve ailemiz için şerefli ve unutulmaz bir hatıra bırakan Üniversitenin sayın Rektörü Cemil Bilsel ve hatırasını kıymetli hitabelerile taziz buyuran ve tedavisine candan ihtimamlarını esirgemiyen Tıb Fakültesi ve Cerrahpaşa hastanesindeki kıymetli arkadaşlarına ve hemşirelere ve kezalik kıymetli meslekdaşlarına, merasimde bulunan Üniversite ve Darüşşafaka talebelerile mızıka heyeti ve polis müfrezesine vesaireye, cenazeye ayrıca çelenk göndermek lûtfunda bulunan vilâyet, belediye yüksek makamlarına, Tıb Fakültesine, Gülhane hastanesi tatbikat mektebine, Optalmoloji cemiyetine, Emniyet Sandığına, ailemiz namına minnettarlık hislerimizi ve teşekkürlerimizi sunarız.

Yeğenleri namına İstanbul Ziraat Bankası kontrolörü
Salâhaddin Şakarcan

Adliyede hâdise

Mevkuf bir suçlu kardeşini öldürmeğe kalktı

Dün akşamüstü, İstanbul Birinci Ağırceza mahkemesi salonunda bir hâdise olmuştur. Mevkuf bir suçlu, gayrimevkuf maznun olan kardeşini, sustalı çakı ile öldürmeğe teşebbüs etmiştir.

Tecavüzü yapan; bir kaç sene evvel Kuruçeşmede babası Şevketi ve kardeşi Radiyi öldürmekten suçlu Zekidir. Tahkikata ve muhakemenin cereyanına nazaran, bu cinayet bir miras meselesinden dolayı işlenmiştir. Zeki, muhakeme safhalarında, vak'a günü kardeşi Radiyi öldürdüğünü inkâr etmemişse de, babası Şevketi öldürmediğini ileri sürmüştür. Babası Şevketi, diğer kardeşi Sıddığın öldürdüğünü musırran iddia ettiğinden, bu cihetten Sıddık aleyhine dava açılıp kendisi gayrimevkuf olmak üzere takibat icrasına geçilmiştir.

Sonuna yaklaşan muhakemenin evvelki celsesinde, müddeiumumî, esastan mütaleasını söylemiş, Zekinin babasını ve kardeşini öldürmekten cezalandırılmasını istemişti. İstenilen ceza, idam cezasıdır. Müddeiumumi, diğer kardeş Sıddığın cinayetle hiç bir alâkası görülmediği için, beraeti isteğinde bulunmuştu. Bundan sonra da, muhakemenin devamı müdafaaya bırakılmıştı. Ve dünkü celsede mahkemece müdafaalar dinlenilmiştir.

İlk olarak, Zeki, sonra da Sıddık, müdafaalarını yapmışlardır. Saat on altıda, Sıddık müdafaasını bitirince, ön sırada oturan Zeki, parmaklarını yavaşça boyunbağısına götürmüştür. Boyunbağısını düzeltir gibi elini kımıldatırken, yerinden fırlamış, bölme içersinde, kendisinin berisinde ve geri tarafta duran Sıddığın üzerine saldırmıştır. Bu sırada elinde madenî bir şeyin parladığı görülmüştür. Bir yandan bölme dışında arkada duran jandarma Atıf, tüfeğini mütecavize çevirerek vaziyet almış, bir yandan da salonda bulunan adliye dairesi polisi Sadeddin, yetişerek Zekiyi bileklerinden kavramıştır. Bölmeden dışarıya sıçrayan Zeki, kendisini tutan polis Sadeddini göğüslemiştir. Bir an evvel kardeşine çektiği silâhı, polise kaldırmıştır. Zeki, bir haylı uğraşmasına rağmen, sonradan sustalı bir çakı olduğu öğrenilen silâhını polise saplayamamıştır. Bileği burkularak, çakı parmakları arasından yere düşmüştür. Bu aralık yardıma gelen jandarma onbaşısı Ahmedin ve adliye dairesinin sivil polisi Salihin de yardımile, mütecaviz Zeki kıskıvrak yakalanmıştır.

Hâdise olurken, Zekinin kardeşi Sıddık, bölmeden dışarıya atlayarak, müddeiumumilik kürsüsünün arkasına sığınmıştır. Dünkü celsede, müddeiumumiliği temsilen Feridun Bağana hazırdı. Mahkeme heyeti, Bürhaneddin Öğenin riyaseti altında azadan Salim Başol ve Saadet Targu ile kurulmuştu. Reis, hâdisenin cereyanı esnasında, mahkeme salonunda intizamın muhafazası ve mütecavizin tecavüz edemez hale getirilmesi için lâzım gelen emirleri, büyük bir soğukkanlılıkla vermiştir. Salonda muhakeme dinleyenlerden bir kısmı, telâşla dışarıya çıkmışsa da, çoğu sükûnetle yerinde kalmıştır. Mahkeme, baba ve kardeş öldürmek davasındaki kararını ağustosun 20 nci günü saat 15 te bildirecektir.

Suçlu Zeki, mahkemeden çıkarılıp da salonun dışındaki merdiven basamaklarını inerken, birdenbire tekrar geri dönmüş, bu aralık salon kapısında duran kardeşi Sıddığın üzerine bir nöbet daha, bu sefer eli silâhsız, yürümüştür. Fakat, kıskıvrak tutulduğundan, bütün debelenmesine, çarpınmasına rağmen, ancak bir kaç adım ileri atabilmiştir. Zeki, bundan sonra adliyenin nezarethanesine indirilerek, jandarma karakol kumandanı Kamber Akın onbaşıya teslim olunmuştur.

Diğer taraftan, mahkeme salonunda olan biten hâdiseye dair zabıt tutulmuş, meşhud suç nöbetçisi olan müddeiumumî muavini Zati tahkikata el koymuştur. Kardeşi Sıddığı mahkeme salonunda öldürmeğe tam teşebbüs eden, polise silâh çeken ve bu arada mahkemenin mehabetini ihlâl eden suçlu Zekinin, bu hâdiseden dolayı da aleyhine dava açılmıştır. Muhakemesine, bu sabah İstanbul İkinci Ağırceza mahkemesinde başlanacaktır.

Tehlikeli bir çifte

İçerenköyünde Kıryolu sokağında oturan Yahya evinin yanındaki tarlada çift sürerken beygirlerinin birinin çiftesine maruz kalarak yüzünden ağırca yaralanmış, baygın bir halde Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Odun, kömür fiatları

Fiat Murakabe Komisyonu, dün oduna bir lira zam yaparak yeniden nark koydu

Fiat Murakabe Komisyonu dün öğleden sonra Vali muavini Ahmed Kınığın reisliğinde toplanmıştır. Bu toplantıda odun fiatları tetkik edilerek yeniden nark konmuştur.

Odun tüccarları evvelce bir müracaatte bulunarak fiatların fazlalaştırılmasını istemişlerdi. Fakat komisyon bu itirazı yerinde görmiyerek narkı aynen bırakmıştı.

Dünkü toplantıda, odun tüccarlarının yeniden yaptıkları itirazlar muvafık görülerek fiatlara çekisine bir lira kadar zam yapılmıştır. Bu suretle kuru meşe ve gürgen toptan 435, perakende 560 kuruş olarak tesbit edilmiştir. Arabalarla mahalle aralarında yapılan satışlar da toptan addedilecektir.

Bu toplantıda kömür fiatları da tesbit edilmiştir. Bu suretle kömür de toptan beş buçuk ve perakende yedi kuruşa satılacaktır.

Komisyonun dünkü toplantısında ayakkabıcılar da şifahî bir müracaatte bulunarak lâstik ve kaloşlar, terlik, çocuk ve erkek ayakkabıları ve kadın ayakkabıları olmak üzere bunlara ayrı ayrı yüzde bir kâr nisbeti tesbitini komisyondan istemişlerdir.

Komisyon, ayakkabıcılara tahrirî müracaatte bulunmalarını söylemiştir. Bunların yapacakları tahrirî müracaat üzerine komisyon pazartesi günü toplanarak yüzde kâr nisbetini tesbit edecektir.

Fiat Murakabe Komisyonu yarın öğleden sonra da fevkalâde bir toplantı yaparak bazı ihtikâr işlerini tetkik edecektir.

ŞEHİR İŞLERİ

Kazalara kahve

Kazalarda kahve tevziatına dün tekrar başlanmıştır. Vilâyet kazalara 10 ile 15 çuval arasında kahve vermiştir. Bunlar şimdiye kadar hiç kahve almamış olanlara tevzi edilecektir.

Fazla fiat isteyen manavlar

Belediye iktısad müfettişleri meyva satan dükkânları sıkı bir kontrola tabi tutmakta ve haldeki satış fiatından nispetsiz fazla fiat taleb eden manavları cezalandırmaktadır. Dünkü teftişler neticesinde Beyoğlunda Takızafer caddesinde Moiz ile Mehmed Sedoğlu ve ortağı İbrahim hakkında zabıt varakası tutulmuştur.

Francala istihlâki

Raporla francala istihlâk edenlerin sayısı gittikçe artmaktadır. Bu itibarla Belediye şehre verilmekte olan francala unu sayısının otuzdan kırka çıkarılması için teşebbüslere girişmiştir.

Bakkallar da Belediyeye müracaatle kendilerine un verilmesini istemişlerse de buna müsaade edilmemiştir.

Bütün bir çocuk bahçesi yapılıyor

Belediye, Cihangirde Güneşli sokakla Aşağı sokak arasındaki büyük sahada mevcudlarının en geniş ve en büyüğü olmak üzere bir çocuk bahçeşi tesisine karar vermiştir. Bu bahçede yalnız yaz için değil ayni zamanda kış için de tesisat vücude getirilecektir.

Çubukluda büyük köşk

Belediye Emlâk, inşaat ve muhasebe müdürleri dün Çubukluda Hidiv'in köşküne giderek Belediyeye devredilmiş olan bu köşk ve müştemilâtı hakkında tetkiklerde bulunmuşlardır. Bu tetkikat neticesi Valiye arzedilecektir. Köşkün muazzam korusu halka açılacaktır.

Gazi bulvarının ihalesi yapıldı

Unkapanında Gazi köprüsünü takiben Yenikapıya kadar imtidad etmekte olan Gazi bulvarının tesviyei turabiyesi 34,186 liraya ihale edilmiştir. Bu yol 51 metre genişliğinde ve dört kısımdan mürekkeb olacaktır. Bunlardan ikisi gidip gelme, üçüncüsü bisiklet, dördüncüsü de araba ve otomobil yolu olacaktır. Tesviyei turabiyeden sonra yolun esas inşaatı ihaleye konacaktır.

Bina irtifaları

Şehir dahilinde inşa edilecek binaların irtifalarının tespiti ve bilhassa caddelerdeki bina irtifalarının yeknesaklığını temin edecek tedbirler alınmasını Veli ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar alâkadarlara emretmiştir. Belediye imar müdürlüğü bu hususta tetkiklere başlamıştır. Bilhassa imar tatbikat plânlarının ihzarında bina irtifaları da tespit edilecektir.

Bir cesed bulundu

Bunun cinayet mi, kaza mı olduğu araştırılıyor

Evvelki gün Ahırkapı ile Çatladıkapı arasında genc bir erkek cesedi bulunmuş ve üzerinde bulunan evraktan bunun Mehmed oğlu Necib adında biri olduğu anlaşılmıştır.

Vak'aya müddeiumumilik el koymuş cesedi muayene eden adliye doktoru Enver Karan, cesedin üzerindeki bazı ufak tefek yaraları gözönünde tutarak ölüm hâdisesinin boğulmak suretile mi, yoksa başka bir şekilde mi vukua geldiğinin tespiti için Morga kaldırılmasına lüzum göstermiştir.

MÜTEFERRİK

Maarif Vekilinin tetkikleri

Bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âlî Yücel dün Validebağındaki prevantoryoma giderek tetkikatta bulunmuştur.

Orta tedrisat muallimlerinin terfileri

Orta tedrisat muallimlerinin terfileri hakkında Maarif Vekâleti tarafından yapılan tetkikler bitmiştir. Bu sene terfie hak kazanan muallimlerin sayısı 400 dür. Terfi listeleri, tasdik edilmek üzere yakında, şehrimizde bulunan Maarif Vekiline gönderilecektir.

Ticaret Vekili geliyor

Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen'in cumartesi günü şehrimize gelmesi beklenmektedir.

İktısad Vekili gitti

Tedavi için bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan İktısad Vekili Hüsnü Çakır, Ankaraya dönmüştür.

Adliye Vekili İmralıya gidiyor

Adliye Vekili Hasan Safiyüddin Menemencioğlu; dün İstanbul adliye dairesine gelerek bir müddet meşgul olmuştur. Sonra, Sirkecide Liman hanında bulunan Baroya gitmiş, tetkikatta bulunmuştur.

Vekil, bu akşam saat on altıda «Trak» vapurile İmralı adasına hareket edecektir. Bu gece orada kalacaktır. Yarın İstanbula dönecektir.

Tünel, ay sonunda tatil ediliyor

Tünel için sipariş edilmiş olan kayışın getirtilmesi kabil olamadığından ancak muayyen saatlerde işlemekte olan Tünelin ay sonunda tamamlie tatili faaliyet edeceği haber alınmıştır.

İKTISAD

Beş bin ton şeker

Ticaret Ofisi namına İskenderuna gelen beş bin ton şeker, Şeker Şirketine devredilmiştir.

Ayrıca beş bin ton şeker de İskenderuna gelmek üzere yola çıkarılmıştır.

Otomobil lâstiği geliyor

Iraktan iki bin ve Mısırdan da üç bin otomobil lâstiği gelmek üzeredir.

Ayrıca bir şirket de beş bin otomobil lâstiği sipariş etmiştir.

LİMANDA

Karadeniz seferleri

Karadenize yapılan vapur seferlerinin gündüze tahvili için lâzım gelen program dün hazırlanarak alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Program mucibince perşembe günü hareket eden vapurlar 17 günde, pazartesi hareket eden vapurlar da 16 günde seferlerini ikmal edeceklerdir.

Eğlence yerleri

Badema saat 1 e kadar açık bulunabilecek

Geceleri saat yirmi dörde kadar açık bulunmaları Örfî İdare Komutanlığınca tayin edilmiş olan eğlence mahalleri ile pastane, hamam, fırın vesaire gibi müesseselerin sahibleri mevsimin yaz olması münasebetile bir saat daha fazlasile yani saat bire kadar açık bulunmalarına müsaade edilmesini Örfî İdare Komutanlığından rica etmişlerdi. Bu taleb muvafık görülerek keyfiyet İstanbul vilâyeti vasıtasile emniyet müdürlüğüne bildirilmiştir. Bunun harici kahvehane vesaire gibi mahaller gene eski saatlerde kapatılacaktır.

POLİSTE

Kilosu noksan ekmekler

Dünkü Belediye kontrolu esnasında Üsküdarda şüpheli görülen 8 ekmekten alınan nümuneler tahlilhaneye gönderilmiş, 131 kilo tartısı eksik ekmek musadere edilmiştir.

Yenimahalle ve Rumelikavağı semtlerinde de 152 kilo tartısı noksan ekmek toplanmıştır.

Mecidiyeköyünde bir fırının ekmekleri matlûba muvafık şekilde pişirilmediği görülerek fırıncı hakkında cezaî zabıt tanzim edilmiştir.

Bir ihtiyar araba altında kaldı

3090 numaralı yük arabası Beyoğlunda Kuloğlu sokağından geçerken 80 yaşlarında İstepan adında bir ihtiyara çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

İstepan Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, arabacı Habil yakalanmıştır.

İki otobüsçü birbirine girmişler

Cihangir - Edirnekapı arasında işleyen 3140 numaralı otobüs biletçisi Salih ile otobüs kontrolü Neşet arasında yanlış bir bilet işinden kavga çıkmıştır.

Kavga esnasında fazla sinirlenen Salih eline geçirdiği bir demir parçası ile Neşeti yüzünden, Neşet de yumrukla Salihi alnından yaralamıştır.

Otobüs içinde olan bu vak'aya polisler müdahale ederek her iki kavgacıyı yakalamışlardır.

Cerhle neticelenen kavga

Tahtakalede Mahkeme sokağında 11 numarada oturan ve o semtte bir çuvalcı mağazasında çalışan Abdülkadir ile gene ayni yerde çalışan Cevad arasında iş yüzünden kavga çıkmıştır.

Kavga esnasında Cevad, Abdülkadiri bıçakla iki yerinden yaralamıştır.

Hâdiseyi müteakib Cevad yakalanmış, Abdülkadir tedavi altına alınmıştır.

Dört ekmek fabrikası

Belediye şehirde dört ekmek fabrikası tesisi için evvelce teşebbüslere girişmiş, fakat dünya vaziyetinin aldığı son şekil üzerine bu teşebbüsler muvakkaten geri bırakılmıştı. Aldığımız malûmata nazaran bu fabrikaların tesisi için Belediyeye tekrar tekliflerde bulunulduğundan bu hususta müzakerelere girişilmiştir. Bu inşaat için yarım milyon lira sarfedilecektir.

Kısa Haberler

★ Vilâyet muhasebei hususiyesi bu sene Beyoğlunda 62, 24, 21, 29 ve 28 inci ilk okullarla İstanbulda 17, 46, 16 ncı ve Çatalcada birinci ilkokulu tamir ettirecektir.

Boluda Bayram

Ebedî Şefin teşrif yıldönümü dün büyük merasimle kutlulandı

Bolu 17 (a.a.) — Ebedî Şef Atatürkün Boluya şeref verdiklerinin yedinci yıldönümü bu gün köylü ve şehirli binlerce halkın iştirakile ve candan tezahüratla kutlulanmıştır. Törende Vali, Bolu meb'usları, askerî ve mülkî erkân, Parti mensubları ve bilûmum teşekküller hazır bulunmuşlardır.

Parti, Halkevi ve Belediye namına irad edilen birer hitabe ile Ebedî Şefin aziz hatırası anılmıştır.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sahifede)

ve betonarmeli son istihkâmlarını daha pazartesi günü zaptetmiş olmalarına göre Smolensk'in düşmesi bekleniyordu. Çünkü Moskovaya buradan yalnız 300 küsur Km. lik bir mesafe vardır.

Daha şimalde, Piskov bölgesinde, Almanlar bu mevkiin 70 Km. cenub doğusuna doğru ilerliyerek Porchow mevkii civarında şiddetli muharebelere girişmişlerdi. O halde Almanlar, Rus cephesinin merkezini Moskova istikametinde yarmak ve şimal cenahını Leningrad üzerinden çevirmek yolundaki plânlarına hiç şaşmadan, muvaffakiyetle devam ediyorlar demektir. Sovyet ordularının mukavemetleri ve mukabil taarruzları Almanları hedef ve maksadlarından çeviremiyerek sadece biraz geri bırakmaktadırlar.

Leningrad mı, yoksa Moskova mı daha evvel düşecektir? meselesine gelince bunu evvelden kestirmek güçtür. Çünkü Moskovanın veya Leningradın daha evvel düşmesinde müessir olabilecek bir takım amiller vardır ki bunları şimdiden ve bu kadar uzaktan kestirip tahmin mümkün değildir. Ancak Moskovanın sür'atle düşmesi halinde, bütün Sovyet cephesi ve Sovyet orduları ikiye bölünerek umumiyetle Leningrad bölgesinde bulunan şimal Sovyet ordularını cenubdan, doğudan ve Finlandiya hududlarından aşağıya inecek olan orduları vasıtasile de şimalden çevirmek kabil olabileceği gibi kezalik Dinyester ve Dinyeper üzerinde bulunan cenub Sovyet ordularını da şimalden ve doğudan ihata etmek kolaylaşacaktır. Bu harekât muvaffakiyetle neticelendiği takdirde Sovyetler Birliğinin şimal ve cenub orduları ayrı ayrı çember içine alınarak imha edilebileceklerinden bu orduların artık Volga nehri ve Ural dağları üzerine geri gitmeleri bahis mevzuu olamaz. İşte Smolenskin sukutu, bu derece büyük ve kat'î hareketlere başlangıc teşkil edebilecek bir mahiyette olduğundan ehemmiyetlidir.

Son Alman tebliğine ve Rusların da bildirdiklerine göre Stalin hattı Witebsk ile Gomel arasında takriben 300 Km. lik bir cephede yarılmış ve Smolensk, Stalin müdafaa hattının 90 Km. şarkında bulunduğundan yarma bu kadar derin yani kat'î olmuştur.

Bundan sonra askerî harekât istihkâmlar haricinde yani açık sahrada başlıca Moskova ve Leningrad istikametlerinde cereyan edecekse de Rusların -Almanların da haber verdikleri gibi- son ihtiyatlarını sarfederek eski ve yeni hükûmet merkezlerini müdafaa ve muhafazaya gayret edeceklerinden vukua gelecek muharebelerin pek çetin ve kanlı olmaları beklenebilir. Fakat Almanlar, gitgide Sovyet kıt'alarında maneviyatın ve dolayısile intizam ve disiplinin zayıfladığını bildirmeleri dolayısile neticede gerek Moskovanın ve gerek Leningradın düşmeleri herhalde gecikmiyecek ve Sovyet ordularının ondan sonda intizamla geri çekilmeleri pek mümkün olmıyacaktır. Şimdiki halde görebildiklerimiz bunlardır.

H. E. ERKİLET

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur.

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

Baba günahı

Leman Ahıskal

Saat on. Mahkeme salonunun kapısı açıldı. İki jandarmanın ortasında; bir günde on yıl ihtiyarlamış, bir saatte binbir tel saçı ağarmış, bir anda ıstırabın kırışıkları yüzünü doldurmuş, boğmuş sanılan bir adamcağız içeri girdi. Halsiz ilerledi ve maznun sandalyesinin önünde ayakta durdu, bekledi.

Hâkimler de yerlerine gelmişlerdi. Celse açıldı. Müdafaasını yapması ihtiyara söylendi. Maznun cebinden bir çok defalar okunduğu belli olan hırpalanmış bir tomar kâğıd çıkardı. Bir daha bunları gözden geçirerek sıraladı. Fersiz gözlerini yavaş yavaş hakimin yüzüne kaldırdı. Okumağa başladı.

— Ben öldürdüm onu... dedi.

Dudakları titriyordu. Bir iki yutkundu. Istırablarını sanki dişler gibi çiğnedi. Devam etti.

— Günlerdenberi neden? Niçin? diye soruyorsunuz. Bunu söylemezdim, susardım. Fakat can evimden, gönül yurdumdan, sevinc kaynağımdan vuruldum artık. Senelerce beraber güldüğümüz, acılarımızı paylaştığımız kadınım da dün öldü. Hayat yoldaşım, bel bağlaşım, ıstırab ortağım, oğlunu babasının öldürdüğünü hissedemiyecek. Onun için işte söylüyorum. Onu, oğlumu ben öldürdüm.

Maznun başını yukarı kaldırdı. Önündeki tahta kürsünün kenarını kavrayan parmaklarını sıktı. Çok uzaklardan duyulan bir sesle fısıldadı:

— Reis Bey. Yirmi beş sene önceydi. Cana yakın ve ele avca sığmaz bir afacandım. Babamın ısrarile evlendim ve bir sene sonra ağlum dünyaya geldi. Yirmi yaşındaki bir babanın sevgisi ne ise ben de öyle bir sevgi taşıyordum. Evlendiğimin ikinci yılında bana, yuvamın kuşundan daha hırçın ve daha şakrak görünen, daha sıcak bir kucak açıldığını sezdim. Ona bir hırsız gibi sokuldum. İki yıl süren bu maceraya canlı bir şahidin karışabileceğini ummamıştım. Aradan sekiz sene geçti. Bir gün yazıhaneme gelen mektublar arasında, defterden koparılmış bir kâğıd parçasına yazılmış bir tanesine rastladım. Bu acemice satırlar gözlerimden beynime, beynimden bütün varlığıma zehirlerin en beterini, acıların en dayanılmazını doldurdu. Metresim beni çağırıyordu. Yoksuzdu ve ölüm döşeğinde idi. Bir vakitler göğsünde dinlendiğim, yuvasına yarasalar gibi gece karanlıklarında sokulduğum, gencliğini harcadığım kadını ihmal edemezdim. Evini elimle koymuş gibi buldum, başucuna bir kedi yavrusu kadar uysal çöktüm.

Aradan geçen seneler bu yuvada derd ve hicrandan ağ kurmuştu. Ekmeksiz yatılan geceler yumuşak vücudleri kemikleştirmiş, ıstırab gülüşü unutturmuştu. Odanın bir köşesindeki örtüsüz ot minder üzerine dizçökmüş bir kız çocuğu vardı. Renksiz yüzünde yarım kalmış arzuların acıları okunuyordu. Bu kızı yardıma gelmiş bir komşu çocuğu sandım. Mahalle bekçisini çağırmasını söyledim. Çocuk dışarı çıkar çıkmaz önümdeki yarı ölü diriliverdi:

— İşte, dedi. Kızımız. Onu daima senden uzak tuttum. Baba sevgisine hasret bıraktım. Aç yattığımız geceler dizlerimin dibine sokulur:

«Anne benim de babam olsaydı aç kalmazdık değil mi?» diye sorardı. Hele bayram sabahlarının ıstırabı.

Artık onu sana veriyorum. Benden hayır kalmadı. Öleceğim. Yavrumuzu koru.

Bu sırada mahalle bekçisi gelmişti. Bir otomobil getirttim. En yakın bir hastaneye kaldırdım. Kızı da annesinin yanına yerleştirdim. İki gün sonra kadının öldüğünü öğrendim. Kızımı götürerek kolleje yazdırdım. Kendimi bir akraba olarak tanıttım. Anadoluda iş yaptığımı söyledim.

İşte Reis Bey. Ben iki yüzlü bir hayat yaşıyordum. Karımın bundan haberi yoktu. Seneler geçti. Nihayet bir gün karım hastalanarak yatağa düştü. Onu da hastanye yatırdım. Doktorlar ümid kestikleri bir sırada, bir akşam oğlum eve düşünceli geldi. Bunu annesinin ağırlaştığını duyduğundan sanmıştım. Halbuki yanlış düşünmüşüm. Sebebini sorunca anladım. Bir kızı sevdiğini söyledi. Önüme de bir fotograf koydu. Ben şaşırdım. Bu kardeşinin resmi idi. Belli etmemeğe çalıştım. Oğlum, dedim. Mademki fikrimi soruyorsun, bu kız senin dengin değil. Oğlum birdenbire atıldı:

— Fakat baba!.. Resim fena. O gördüğünden çok güzel.

Hakikat de öyle idi. İki facia karşısında idim. Biri hasta kadınımın ölümünü çabuklaştıracak bir suç itirafı, ikincisi de oğlumun hayatını baltalayacak bir red cevabı. İşi başka taraftan kurcalamak istedim. Ailesini soruşturalım, dedim. Oğlum bunun da cevabını verdi:

— Kimsesi yok. Anadoluda bir akrabası tarafından yardım görüyor.

Birdenbire, olmaz! diye bağırdım. Ben razı değilim buna. Fakat oğlum gene beni susturdu.

— Olacak baba!.. dedi. Her şey oldu bitti bile. Son sözünü bekliyorum.

Bir anda kararımı vermiştim. Razı oldum. Evlenin, mes'ud olun, dedim.

Reis Bey, o geceyarısı eve geldiğim zaman kapıyı açan hizmetçi kadından oğlumun odasında uyuduğunu öğrendim. Yatak odama uğradım, duvardan tabancamı aldım, gürültüsüzce oğlumun odasına geçtim. Namluyu şakağına dayadım. Gözlerimi kapadım ve tetiği çektim. Bir ses, günahlarımı yüzüme karşı haykırdı. Hepsi o kadar. Yalnız Reis Bey, bir şeye yanıyorum. Oğlumun çok sevdiğim yeşil benekli elâ gözlerini son bir defa olsun göremedim. Sadece soğuyan yanaklarını öpebildim.

Maznun kendini daha fazla ayakta tutamadı. Bir et yığını halinde çöktü. Ve bir kaç kelime mırıldandı:

— Sizden yalvarırım. Kızıma soysuz olduğunu duyurmayın. Ve bir de vereceğiniz karara yazın, deyin ki, bu babanın günahı bir yuvayı yıktı. Cezası ölümdür. Ben buna hazırım artık.

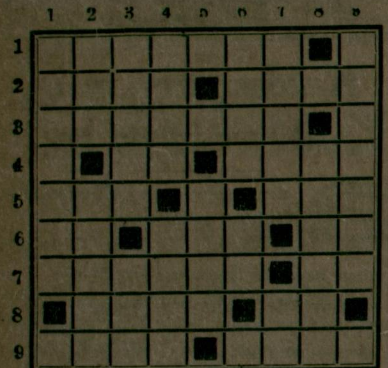
Leman Ahıskal

Karaman Biçki Yurdunun mezunları

Karaman (Hususî) — Üç senedenberi kızlarımıza şapka, çiçek, biçki ve dikiş ve nakış öğreten «Moda Biçki ve Dikiş Yurdu» Halkevi salonunda güzel bir sergi açmıştır. Sergide teşhir edilen eserler çok beğenilmiştir.

Gönderdiğim resim, Yurdun bu seneki mezunlarını göstermektedir.

Soldan sağa:

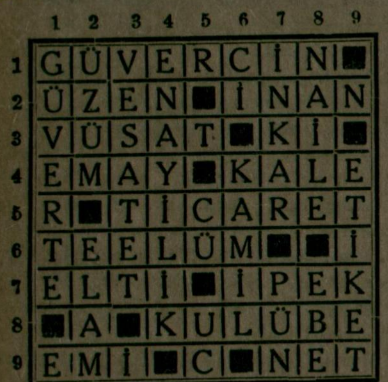
1 — Civarında eski tarihî eserlerin bulunduğu bir kasabamız. 2 — Fazla cerbezeli, bir yemiş. 3 — Otlar (cemi). 4 — bir soru edatının tersi, Dalaylamanın muavinlerinden. 5 — Seciye, bir yemiş. 6 — Nota, fasıla, bir edatın kısaltılmış ve kalınlaştırılmışı. 7 — Küşad olunuş, bir emir. 8 — Yamyassı, bir emir. 9 — Mahkeme kararının yazılı sureti, bir deniz.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bayrak. 2 —Kraliçe, tatlı maddelerden. 4 — Bir kadın ismi, tersi bir diştir. 4 — Bir ölçü, bilgiç. 5 — Temiz ve saf. 6 — Yazılmış bir şeyin ihtiva ettiği mana, yemek. 7 — Fazla olarak kalan, hulâsa. 8 — İplik sarma aletlerinden. 9 — İstanbulda bir semt.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	G	Ü	V	E	R	C	İ	N	■
2	Ü	Z	E	N	■	İ	N	A	N
3	V	Ü	S	A	T	■	K	İ	■
4	E	M	A	Y	■	K	A	L	E
5	R	■	T	İ	C	A	R	E	T
6	T	E	E	L	Ü	M	■	■	İ
7	E	L	T	İ	■	İ	P	E	K
8	■	A	■	K	U	L	Ü	B	E
9	E	M	İ	■	C	■	N	E	T

Ankaradaki çirkin maç

Futbol Federasyonunun hiç bir şeklü surette kabahati yoktur

Geçen pazar günü Ankarada Türkiye futbol şampiyonluğu finali için yapılan Beşiktaş - Gençlerbirliği maçının acı bir hâdise ile nihayetlendiğini yazmıştık. Bu müessif hâdiseyi yapanların tecziyeleri için alâkadar federasyon hakem raporunu tetkikten sonra kararını verecektir. Beşiktaş kulübü idarecilerinden bir zat bize bu hususta şu izahatı verdi:

«Bu çirkin hâdisede en büyük rolü hakem oynamıştır. Takımın yediği üçüncü gol ofsayd idi. Hakem, yan hakemlerin bu golün ofsayd olduğu hakkındaki kararlarını dinlemeğe lüzum bile görmedi. Beşiktaş takımı oyunu terkedecekti. Saha ortasında cereyan eden uzun münakaşalardan sonra oyun tekrar başladı, fakat hakem de azçok şaşırmıştı. Beşiktaştan Halille Gençlerbirliğinden Mustafa birbirlerine tekme attılar, hakem her iki oyuncuyu da sahadan çıkardı. Halilin sahada hasım oyuncu üzerine yürümesi, kavgaya sebebiyet vermiştir. Fakat bu kavgaya iki taraf oyuncuları da karışmadı, nitekim oyun tekrar başladı. Şeref bu patırdıda oyunu terketti. Bir müddet sonra Beşiktaştan Şükrü de rakibine tekme attığı için sahadan çıkarıldı. İki takım sekizer kişile oyuna devam ettiler, mesele izam edilecek mahiyette değildir.

Kulüb idare heyetimiz bu hususta bir karar vermek üzere toplanacak ve hâdise hakkında esaslı kararlar verecektir.»

Türkiye futbol şampiyonasının bu çirkin hâdise ile kapanması hakikaten çok acıdır. İki taraf oyuncularına atfedilen sakil hâdisede futbol federasyonunun hiç bir hatası yoktur. Bu, doğrudan doğruya oyuncuların seviyesine aid bir meseledir. Bununla beraber millî küme ile Türkiye şampiyonasının birbirine karıştırılması ve millî küme sonuncusu Gençlerbirliğinin, millî küme şampiyonunu yenerek Türkiye şampiyonu olması, millî küme maçlarının bütün kıymetini sıfıra indirmekte değil, bilâkis artırmaktadır. Yalnız büyük bir şampiyona maçını, futbol sahasında ismi duyulmamış tecrübesiz bir hakemin idare etmesi ciddî bir mesele teşkil edecek kadar hata sayılmalıdır. Futbol federasyonunun idarî bir hatası şampiyona maçının büyük bir kavga ile nihayetlenmesine sebeb olmamalıydı. Spor sahasını bu şekilde kirletenlerin pek ağır bir surette tecziyesi de yerinde yapılacak bir hareket olacaktır.

YENİ ESERLER

Tarih vesikaları dergisi

Maarif Vekilliği, mevkut neşriyatı arasında «Tarih vesikaları» adı ile yeni bir derginin neşrine başlamıştır. Türk arşiv ve kütübhanelerinde bulunan ve henüz tanınmıyan veya pek az bilinen tarihî vesika ve metinleri asıl veya suretlerile tarih ile meşgul olanlara tanıtmak için çıkarılmakta olan bu mecmua iki ayda bir neşrolunacaktır. Büyük hacımda yüz sahifeye yakın metni ve ekserisi renkli olarak müteaddid vesika ve resimleri ihtiva eden ilk sayısında:

Ebedî Şef Atatürkün Sıvas kongresinden sonra Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyetini kurarken hükûmete verdiği istida ve beyannamenin,

Millî Şef İnönünün Türk Harf İnkılâbı başlangıcında Başvekil sıfatile Maarif Vekilliğine vermiş oldukları direktiferin faksimilelerini,

Selim III. Mustafa IV. ve Mahmud II. zamanlarına, Mustafa Reşid Paşanın Paris ve Londra sefirliklerindeki siyasî muhaberatına, Tanzimat devrinde rüşvetin kaldırılması için yapılan teşebbüslere aid müteaddid vesikaları ihtiva etmektedir.

Bunlardan başka 1757 de Rusyaya giden Türk elçisi Şehdî Osman Efendinin Sefaretnamesi de tefrika olunmaktadır.

Derginin ihtiva ettiği vesikalar arasında elçi Ebubekir Ratib Efendinin 1792 de Viyanaya merasimle girişini gösterir bir gravürün röprodüksiyonu hususî bir değer taşımaktadır. Derginin sayısı 100, yıllık abonesi 540 kuruştur. Maarif Vekilliği Yayınevlerinde ve bütün kitabcılarda bulunur.

İnkılâbcı Genclik gazetesi

Genclik gazetesinin 5 inci sayısı olgun ve kuvvetli bir şekilde intişar etmiştir. Memleketin ve Türk gencliğinin hakikî emellerini ve fikrî kabiliyetini izhar eden profesör, doçent ve genclerin makale, yazı ve şiirlerile, Genclik gazetesi takdire değer bir tekâmüle kavuşmuştur. Türk gencliğinin bu kıymetli gazetesini okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Nişan merasimi

Aydın memleket hastanesi dahiliye mütehassısı doktor Muhsinin kızı ve İzmir Koleji talebesinden Bayan Nurefşan'la Milâs Müftüsü Mehmed Sadık Oğuzun ortanca oğlu ve Aydın memleket hastanesi operatörü Veliyüddin Oğuzun küçük kardeşi Tıb Fakültesi altıncı sınıf talebesinden Alâeddin Oğuzun nişan merasimi temmuzun on birinci perşembe günü akşamı Aydında doktor Muhsinin evinde tarafeynin güzide davetlileri huzurunda icra, ve kutlu hâdise geç vakte kadar neş'eli surette tes'id edilmiştir.

Genc çifte saadetler diler, Ebeveynini tebrik ederiz.

Kongreye davet

Sağır ve Dilsizler Cemiyetinden:

Önümüzdeki 20/7/941 pazar günü saat 14 te cemiyetimizin fevkalâde toplantısı yapılacağından bilûmum azaların teşrifleri rica olunur.

Raşid Rıza Tiyatrosu

Bu akşam ŞENYOL'da
BOBSTİL. Komedi 3 perde
Yarın akşam Altıntepe'de
BENİ ÖPÜNÜZ. Komedi 3 perde
Halide Pişkin temsillere iştirak edecektir

İstanbul Deniz Komutanlığından:
Deniz Lisesi ve Gedikli Erbaş Mektebine talebe alınacak

Aşağıdaki şartları haiz olanlar Deniz Lisesile Gedikli Erbaş mektebine talebe olarak alınacaktır.

Deniz Lisesine girecek talibler in:

1 — Yaşları birinci sınıf için 15 - 18

2 — Yaşları ikinci sınıf için 16 - 19 olacaktır.

3 — Bu yaşlardan altı ay büyük veya küçük olanlar da kabul edilecektir.

4 — Lise birinci sınıfa orta mekteb mezunları alınacağı gibi lisenin birinci sınıfında ikmale kalmış olanlar da alınacaktır.

Deniz Gedikli Erbaş Hazırlama Okuluna girmeğe talib lerin:

1 — Yaşları 11 - 17 olacaktır.

2 — Bu mektebe ilk mekteb mezunu alınacağı gibi orta okulun muhtelif sınıflarında ikmale kalmış olanlar da alınacaktır.

3 — Tahsilini yalnız bir sene zayi etmiş olanlar da alınacaktır.

Bu şartları haiz olup Deniz Lisesile Deniz Gedikli Erbaş Hazırlama okuluna girmek istiyen taliblerin 15 ağustos 941 tarihine kadar İstanbulda bulunanların Kasımpaşada Deniz Komutanlığına haricde bulunanların da mahallî askerlik şubelerine müracaatleri. (5708)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü Satınalma Komisyonundan:

1 — Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü Aşı ve Serum şubeleri ihtiyacı için cins ve miktar ve muhammen bedellerile muvakkat teminatları aşağıda gösterilen hayvanat hizalarında yazılı usullerle 14/7/941 tarihinden itibaren eksiltmeye konulmuştur.

2 — Şartnameler Ankarada Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü Satınalma Komisyonundan parasız alınır.

3 — Eksiltme 1/8/941 cuma günü saat 11 de Enstitüde müteşekkil Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Teklif mektubları muayyen günde saat ona kadar Komisyona verilmiş olacaktır.

5 — Muvakkat teminat mukabili nakid ve nakid mahiyetindeki evrakın Maliye Vekâleti Merkez Muhasebeciliği veznesine yatırılması için taliblerin daha evvel Komisyona müracaatle birer irsaliye almaları lâzımdır. «4251» (5773)

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli beheri için	Tutarı	Muvakkat teminat	Eksiltmenin nev'i
Beygir	20	300	6000	450	Kapalı zarf
Dana	150	45	6750	306 25	» »
Merkeb	20	20	400	30	Pazarlık
Sıpa					
Koyun	10	10	100	7 50	»
Keçi	10	8	80	6	»

Orman Koruma Genel K. Satınalma Komisyonundan:

1 — Orman Koruma Genel K. birlikleri ihtiyacı için 17,500 takım çamaşırın dikme ücreti açık eksiltme ile ihalesi 25/7/941 cuma günü saat 14 te Ankarada Yenişehirde Orman Koruma Genel K. binasındaki satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 2625 lira olup. muvakkat teminatı 196 lira 88 kuruştur.

3 — Şartnamesi her gün parasız olarak komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «4127» (5604)

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

5/8/941 salı günü saat 15 te İstanbulda Nafıa Müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında (9476,90) lira keşif bedelli İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğü binası terasa tamiri açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (711) liradır.

İsteklilerin en az bir taahhüdde (6000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatle eksiltme tarihinden tatil günleri haric (3) gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile gelmeleri. (5896)

Kütahya Vilâyetinden:

Açık eksiltmeye konulan Kütahya Merkez Hastanesinin 941 yılı ilâc ihtiyacının ihalesi günü talib çıkmadığından eksiltme müddeti (22/7/941 salı günü saat 15 te ihale edilmek üzere) uzatılmıştır.

1 — İlâcların muhammen bedeli 3991 liradır.

2 — Muvakkat teminat 299 lira 50 kuruştur.

3 — Eksiltme Kütahya Vilâyeti Daimî Encümeni huzurunda yapılacak ve teklif edilecek bedel had görüldüğü takdirde ihale olunacaktır.

4 — Şartname ve ilâc listelerinden birer nüshası İstanbul Vilâyeti Sıhhat Müdürlüğüne gönderilmiştir. Görmek isteyenler mezkûr müdürlüğe müracaat edebildikleri gibi Kütahya Daimî Encümeninden de isteyebilirler. (5923)

İstanbul Fiat Murakabe Komisyonundan:

85 numaralı ilân: Naftalin için perakendeci kârı toptan fiat üzerinden yüzde 15 olarak tesbit edilmiştir. (5962)

İstanbul Belediyesi ilânları

Üsküdarda Ayazmada Velioğlu ve Selimiyede Çeşmeikebir, Cami, Şairnesimi, Dayakadın, Beylerbeyinde Çınar sokakları adi kıldırım, Kavak iskelesi yolunun bir kısım şose ve Şemsipaşa camii önündeki rıhtım korkuluğunun inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 14910 lira 35 kuruş ve ilk teminatı 1118 lira 28 kuruştur. Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak 75 kuruş mukabilinde fen işleri müdürlüğünden verilecektir. İhale 4/8/941 pazartesi günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları, ihale tarihinden sekiz gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatle alacakları fennî ehliyet, 941 yılına aid Ticaret Odası vesikaları, imzalı şartname ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesaikle 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (5952)

İstanbul Fiat Murakabe Komisyonundan:

84 numaralı ilân: Odun ve kömür fiatları yeniden aşağıdaki şekilde tesbit edilmiştir:

1 — Kuru meşe ve gürgen odununun toptan fiatı 435, perakende fiatı 560 kuruştur. (Dükkânlarda kilo ile satış 90 paradır.)

2 — Anadolu, Rumeli farkı gözetilmeksizin kömürün toptan kilosu 5,5, perakende kilosu ise 7 kuruştur. Arabalarda ve kayıklarda satışlar toptandır. (5961)

Muhtelif Yiyecek Alınacak
İstanbul Amerikan Koleji Müdürlüğünden:

	CİNSİ	Azı	Çoğu		Teslimat
Et :	Sığır (but)	15,000	35,000	Kl.	Haftada üç defa
	Bonfilets	270	630		
	Rozbif	120	280		
	Koyun jigo, pirzola	9,000	21,000		
	Koyun (bütün)	1,320	3,080		
	Süt kuzusu (bütün)	1.080	2,520		
	Kuzu jigo, pirzola	3,300	7,700		
	Dana eti	1,320	3,080		
	Tavuk	7,200	16,800	Ad.	
Bakkaliye :	Zeytinyağı, torba	1,500	3,500	Kl.	Senede en çok 4 defa
	Zeytinyağı, Bardaklı - Ayvalık	1,020	2,380		
	Yağ, soka	240	560		
	Soğan	4,200	9,800		
	Patates, Bolu	27,900	65,100		
	Patates, Adapazarı	1,500	3,500		
	Pirinç	5,100	11,900		
	Tuz	1,800	4,200		
	Şeker, toz	5,400	12,600		
	Soda	2,250	5,250		
	Turyağı	4,680	10,920		
	Yağ. Urfa	2,040	4,760		
	Fasulye, Horoz	1,260	2,940		
	Nohud	570	1,330		
	Mercimek, yeşil	420	980		
	Makarna	1,590	3,710		
	Kakao	78	182		
	Çay	85	200		
	Çikolata, sütsüz	60	140		
	Çamaşır sabunu	405	870		
	Tuvalet kâğıdı	300	700		
	Peynir, kaşar	390	2,170		Her ay
	Peynir, gravyer	720	1,680		
	Peynir, beyaz	100	250	Tn.	
	Yumurta	40	100	Kasa	
	Un	30	60	Çuval	
	Sirke	1,380	2.000	Kl.	
	Zeytin	450	1,000		
	Toz sabunu	1.500	3,500	Kl.	
Yaş sebze :	Kabak	7.500	17.500		20 mayıstan itibaren
	Fasulye, Ayşe K.	3,240	7,560		15 hazirandan
	Bakla	420	980		25 nisandan
	Patlıcan	18,690	43,610	Ad.	25 hazirandan
	Fasulye, Çalı	2,340	5,460	Kl.	15 hazirandan
	Bezelye	2,160	5,040		1 hazirandan
	Salata	13,800	32,200	Ad.	
	Marul	3,240	7,560		1 mayıstan
	Hıyar	4,380	10,220		1 hazirandan
	Ispanak	2,340	5,460	Kl.	10 T. Evvelden
	Enginar	2,160	5,040		15 mayıstan
	Pancar	2,400	5.600		1 mayıstan
	Domates	7,560	17,640		10 temmuzdan
	Prasa	765	1,785		1 T. Evvelden
	Havuç	5,220	12,180		1 T. Saniden
	Lâhana	2,940	6,860		15 T. Evvelden
	Biber	2,010	4,690		
	Brüksel lâhanası	90	190		
	Karnabahar	780	1,820		1 K. Saniden
	Kereviz	330	770		
	Tereotu, maydanoz	5,400	12,600	Ad.	
	Semizotu	300	700	Kl.	20 mayıstan

30 temmuz 1941 - 30 temmuz 1942 tarihleri arasındaki müddete aid olmak üzere Müdürlüğümüze bağlı Robert Kolejle Amerikan Kız Kolejinin yukarıda yazılı ihtiyacları kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 24 temmuz 1941 perşembe günü saat 14,00 te Bebekte Kolejin erkek kısmında yapılacaktır. Listede yazılı yiyeceklerin tamamını veya bir kısmını temine talib olanlar 1941 yılı Ticaret Odası vesikasile teminatı havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar Kolej Muhasibliğine makbuz mukabilinde vermeleri, kezalik teminat yatırma ve şartnamesini görmek istiyenlerin de pazartesile perşembe sabahları Robert Kolej Muhasibliğine müracaatleri ilân olunur.

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:
İstanbulda Fincancılarda Mahmudpaşa hanında 13 No. lı gömlek fabrikasında Vasfi'ye:

698 sayılı ikinci sınıf muafiyet ruhsatnameli trikotaj fabrikasını işlettiğiniz sırada muafen geçirdiğiniz sun'î ipekten 134 kilo 684 gramının 931 ve daha evvelki senelerde işlenmiyerek 1/6/932 tarihine devredildiği ve fabrikanın 932, 933, 935, 936 ve 937 senelerinde trikotaj imalâtını terkle faidei iktısadiyesi kabul edilmemiş olan gömlek imalâtında çalıştırılmış bulunduğu, bu itibarla 20/2/928 tarihli ve 698 sayılı muafiyet ruhsatnamesinin 1/6/932 den itibaren kaldırılmış olmasından 134 kilo 684 grama aid gümrük vesair resim ve vergilerin tahsili İktısad Vekâletinin iş'arı üzerine 301 lira 59 kuruşun 30 gün zarfında ödenmesi, 19/4/941 de tarafınıza tebliğ olunduğu halde ödenmemiştir. 10 günlük ikinci ihbarname de gösterilen adreste bulunmadığınızdan size tebliğ edilememiştir.

Yukarıda yazılı vergi 10 gün zarfında başmüdürlüğümüz veznesine ödenmediği takdirde, 1723 ve 1940 sayılı kanunlar ahkâmı mucibince takibatta bulunulacağı, vergilerin ihbarname tebliğine dair 3692 sayılı kanunun 10 uncu maddesi mucibince ilânen tebliğ olunur. 16/7/941 (5933)

Tekaüd, dul ve yetimlerin nazarı dikkatine
Emlâk ve Eytam Bankasından:

1 — Tekaüd, dul ve yetimlerin altı ayda bir defa yaptırmaları mutad yoklama muamelesi 4056 numaralı kanun mucibince tadil edilmiş olduğundan bankamıza maaşlarını temlik ettiren tekaüd, dul ve yetimlerin kayıdlı bulundukları Malmüdürlüklerinde kanunun emrettiği muameleleri yaptırdıktan sonra nüfus ve maaş cüzdanlarile birlikte en geç 25/8/941 tarihine kadar bankamız gişelerine müracaat ederek bir defaya mahsus olmak üzere bankamızca yapılması iktiza eden kayıdları ikmal ettirmeleri rica ve,

2 — Temlik devrelerinde kayıdları noksan görülen eshabı maaşa bankamızca tediyat yapılmıyacağı ilân olunur. (5766)

İ L Â N

Anadolukavağı - Umuryeri - Sütlüce - Yuşatepesi mıntakalarında Karadeniz Boğazı müstahkem mevki birinci yasak bölge dahilinde kalıp istimlâk edilen gayrimenkul sahiblerinin tapu senedlerile birlikte mezkûr komutanlıktaki inşaat komisyonuna müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (5955)

RADYO

Bu günkü program

7,30	Program	18,03	Fasıl sazı
7,33	Müzik (Pl.)	18,40	Swing ork.
7,45	Haberler	19,00	İktısad saati
8,00	Müzik (Pl.)	19,15	Swing ork.
8,30	Evin saati	19,30	Haberler
★		19,45	Klasik müzik
12,30	Program	20,15	Rad. gazetesi
12,33	Semailer	20,45	Şarkılar
12,45	Haberler	21,00	Ziraat ta.
13,00	Şarkılar	21,10	Temsil
13,15	Müzik (Pl.)	22,00	Orkestra
★		22,30	Haberler
		22,45	Orkestra
18,00	Program	23,00	Kapanış.

Butler'in konuşmaları

İngiliz Hariciye Nezareti müsteşarı Mr. Butler «Günün meseleleri» serisine dahil olarak aşağıda gösterilen gün ve saatlerde Londra radyosunda «Eski ve yeni diplomasi» mevzulu bir konuşma yapacaktır.

16 temmuz günü Türkiye yaz saatile 18 de 19,82, 31,75, 16,84, 25,53, 13,92, 16,77 metre üzerinden.

Bu konuşma aşağıdaki gün ve saatlerde plâkla tekrar neşredilecektir:

17 temmuz günü Türkiye yaz saatile 23,15 te 25,55, 31,25, 19,66, 19,60 metre üzerinden;

18 temmuz günü Türkiye yaz saatile 9 da 31,55, 25,53, 19,82, 42,46, 19,66, 31,25 metre üzerinden.

Teşekkür

Millî Reassürans ve Ankara Sigorta şirketleri Meclisi idare azasından Bay Emin Ulucan Denizlide vefat etmiştir. Bu elim hâdise sebebile telgraf ve mektubla teessürlerimize iştirak ve taziyelerini bildiren akraba ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni olduğundan gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Ailesi namına İhsan Tavas

Mevlid

Osmanlı Bankası Beyoğlu şubesi memurlarından Kâzım Büyük Aksoyun kayınpederi Süleymaniye askerlik şubesi reisliğinden mütekaid merhum İbrahim Göncünün ölümünün birinci yıldönümü münasebetile 20 temmuz 941 pazar günü ruhuna ithafen öğle namazını müteakıb Bostancı camiinde seçme hafızlar tarafından mevlidi şerif ve Bay Ercümend tarafından dua yapılacağından arzu edenlerin gelmeleri rica olunur.

***

Paşabahçe fırını sahibi İsmail Haydarın ölümünün kırkıncı günü olan 20 temmuz pazar günü Paşabahçe camii şerifinde ve 3 ağustos tarihine tesadüf eden pazar günü Eyübsultan camii şerifinde mevlidi nebevî okunacağından savabına kasdedenlerle akraba ve ahbabının teşriflerini saygılarımızla dileriz.

Ailesi namına yeğeni Fahri

İrtihal

İzmir eşrafından Halimağazade Halil kızı ve İstanbul Birinci Müstantığı merhum Nurinin hemşiresi Naciye vefat etmiştir. Henüz genc yaşında ve islâm hanımlığının tam bir timsali olan merhumenin cenazesi bugün Beyazıd camii şerifinde cuma namazını müteakıb kaldırılarak Şehidlikteki aile karbine defnedilecektir. Mevlâ rahmet eylesin.

***

Kuştüyü fabrikası sahibi Ömer Balioğlunun validesi, Kayseri hanında tüccardan İbrahim Ziyalın teyzesi ve Arif Ekşioğlunun amcazadesi,

BAYAN SERVET BALİOĞLU

müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Cenazesi bu günkü cuma günü Feriköy Baruthane caddesinde 101 numaralı hanesinden saat 1 de kaldırılarak Feriköy camii şerifinde cenaze namazı eda edildikten sonra Feriköyündeki aile kabristanına defnedilecektir.

Çelenk getirilmemesi rica olunur.

Beyoğlu Halk Sineması

Bu gün matine 11 de, gece 8,30 da

1 — Çöl Silâhşörleri. 25 kısım tekmili birden. Büyük macera filmi.

2 — Kaçakçılar Adası.

3 — Miki.

Yazan: Lajos Zilahy — 100 — Çeviren: F. Zâhir Törümküney

— Evet efendim.

— Ben de bugün eniştemi karşılamak üzere geldim. Kocam ayın yirmisinde gelecek.

Miett kendisini hiç de alâkadar etmiyen bu gibi lâkırdı dinliyecek bir ruh haleti içinde bulunmuyordu. Fakat hissiyatını kadına belli edip de kalbini kırmaktan çekiniyor ve dudaklarında zoraki bir tebessümle dinliyormuş gibi davranıyordu. Beriki hiç oralı değildi. Çok konuşmasını seven insanlara has bir samimiyetle durmadan anlatıyor, mevzudan mevzua geçiyordu.

— Madam Fabian'ı hatırlıyor musunuz?

Miett'in cevab vermesini beklemeden devam etti:

— Canım şu şişman, sarışın kadından bahsediyorum. Hani iki çocuğile beraber mütemadiyen harb esirleri birliğine giderdi. Geçen hafta burada zavallının başına neler geldi bilseniz?..

Biraz daha Miett'e sokuldu. Hikâyesini tamamlamadan araya herhangi bir hâdisenin girivermesinden korkan bir telâşla etrafına bakınıyor, ağzından tükrükler saçarak konuşuyordu:

— Bu zavallı kadının, kocasının esarette evlendiğinden haberi yoktu. Biz de bunu bir ay evvel gelen esirlerden öğrenmiştik. Fakat kendisine bu hususta bir şey açmağa cesaret edemedik. Geçen hafta kocamın geleceğini tahmin ederek gene istasyona gelmiştim. Baktım, o kadıncağız da iki çocuğile birlikte burada. Kalbim burkuldu. Bir lâhza yanına yaklaşıp, vaziyeti açmağı düşündüm. Sonra böyle kara bir haberi vermeğe vicdanım razı olmadı. Susmağı tercih ettim. Çocukların ellerindeki çiçek demetlerini görünce gözlerim yaşardı. Yavrucaklar dünyadan habersiz, sevinc içinde babalarını bekliyorlardı.

Bir dakika sustu. Sabırsızlanan oğlunu tersledi. Sonra daha coşkun bir heyecanla devam etti:

— Tren geldi. Fabian yanında bir Rus kadını ve küçük bir çocukla trenden indi. İstasyonda eski karısile iki çocuğunu görünce az kalsın bayılacaktı. Onlarla burada karşılaşacağına hiç ihtimal vermemişti. Evleri Segedde idi. Ortalık allak bullak oldu. Kadın, yıllardanberi beklediği kocasını, yanında çirkin suratlı bir Rus karısile görür görmez bir deliye döndü. Bağırarak ağlamağa başladı. Halk etraflarına toplandı. Rus karısı da neye uğradığını şaşırmıştı. Erkek pek perişan bir haldeydi. Ne söyliyeceğini, nasıl hareket edeceğini kestirememekten mütevellid bir azab içinde kıvranıyordu. Çocuklarını kucaklamak istedi. Yavrucaklar başlarına gelen felâketi anlamışlar ve babalarına küsmüşlerdi. Yanından kaçtılar. Aman ne yürekler parçalayıcı bir manzaraydı bu!..

Derin derin içini çekti. Esirleri bekliyen kalabalığa şöyle bir baktı. Gene bir sürü çocuk ellerinde çiçek demetleri, yüzleri heyecandan solmuş bir halde babalarını bekliyorlardı. Madam Brezoviç başını sallıyarak fısıldadı:

— Bu zavallılar da biraz sonra kimbilir nelerle karşılaşacaklar? Bilmem işittiniz mi Madam, Rusyada esirler arasında lekeli humma salgın halindeymiş, her gün yüzlerce insan ölüyormuş? Ah bir kere hepsi gelseler de bizler de üzüntüden kurtulsak!.. Gel oğlum, teyzeni fazla rahatsız etmiyelim.

Miett, bu neşeli, bu geveze kadının arkasından uzun uzun baktı. Onun bu haline gıpta ediyordu. Ancak vicdanı temiz olan insanlar bu derece kayıdsız ve endişesiz olabilirlerdi. Kadın, kocasının avdetini bütün ruhile, olanca samimiyetile bekliyordu. Belli ki temiz kalmıştı. Yılları yalnız kocasının hayalini düşünerek, kadınlığını, kalbinin sevgisini yavrusuna vererek yaşamıştı. Miett zaten bunu kaç defa düşünmüştü. Onun da bir çocuğu olsaydı, her halde böyle maceralara atılmazdı.

İstasyonun büyük saati ona geliyordu. Şapkasının sırmalarından istasyon müdürü olduğu anlaşılan uzun boylu, mütehakkim tavırlı bir adam hızlı adımlarla, biraz ötede duran harb esirleri birliği reisine yaklaştı. Yüksek sesle:

— Ekselans, dedi. Tren geliyor!

Bu haber muhitte tarifi imkânsız bir tesir yaptı. Peronu dolduran kalabalık harekete geldi. Gözler heyecanla parladı. Askerî bando Macar millî marşını çalmağa başladı. Bu dakikaya kadar sükûnetle bekliyen insanlar sanki bir anda çıldırmışlardı. Kadın çığlıkları, çocuk sesleri, bağrışmalar mızıkanın sesini örtüyordu.

Bu gürültü, bu heyecan Miett'i de coşturdu. Şimdi o da Peter'e bir an evvel kavuşmak için sabırsızlanıyor, gözlerine hücum eden yaşları zaptedemiyordu.

Bir dakika sonra lokomotifin kocaman siyah göğsü göründü. Etrafa buharlar saçarak, soluyarak geliyor, sanki son takatini sarfederek yüzlerce kilometre uzaklardan sürüklediği vagonları son menziline ulaştırmağa gayret ediyordu.

Tren durdu. Vagon basamaklarında, pencerelerinde yıllardan sonra yurdlarına kavuşan esirler, balmumu gibi sararmış yüzleri, gözlerinin pınarlarında donmuş yaşlarla duruyorlar, derin bir şaşkınlık ve hayret içinde istasyonda toplanan kalabalığa bakıyorlardı. Bir saniye süren bu sessizliği, çığlıklar, haykırışlar ve bağrışmalar takib etti. Artık uzak bir âlemden gelenlerle, istasyonda bekliyenler birbirlerine karışmışlardı. Esirler, sanki vagonlarda yangın çıkmış gibi, pencerelerden, basamaklardan yere atlıyorlar, beraberlerinde getirdikleri eşyalarını sırtlarına vurarak sağa, sola koşuşuyorlardı.

Trenden birbiri ardısıra Vedreş, Mezeyi, Hirseh ve Çaba atladılar. Altmayer Viyanada inmişti. Neteneçki ile Senteşi üç istasyon evvel ayrılmışlardı.

Çaba, Tatyana'nın koluna girmiş, ağır adımlarla ilerliyorlardı. Genc kadın, heyecan içindeydi. Gürültüden, kalabalıktan korkmuş gibi kocasına sokuluyordu. Bir kaç saniye sonra hep birden kalabalığın arasına karışarak kayboldular. Hiç biri, önlerinden geçtikleri, genc ve çok güzel kadının Peter'in karısı olduğunun farkına bile varmadı.

Miett orada, trenin yanında duruyor, ellerini oğuşturarak, hıçkırıklarla ağlıyordu. Her geçen esirin yüzüne dikkatle bakıyor, bu yabancı simaların arasından Peter'i seçmeğe çalışıyordu.

Bando susmuş, kalabalık dağılmıştı. Miett ortalığa yayılmış bavulların, çantaların arasında sendeliyerek dolaşıyor, bir vagondan, diğer vagona koşuyordu. Durmadan bağırıyor, sesleniyordu:

— Peter!.. Peter!!..

Böyle bağırarak, çırpınarak son vagona kadar gitti. Geri döndüğü zaman peron tamamile tenhalaşmıştı. O, hâlâ ümidini kesmemiş, kocasını aramakta devam ediyordu.

Onun bu halini gören genc bir yüzbaşı sür'atle yanına geldi. Selâm verdi. Nazik bir sesle sordu:

— Birisini mi bekliyordunuz, Madam?

Miett titriyen dudaklarla cevab verdi:

— Evet, kocamı...

— Muhterem kocanızın ismini öğrenebilir miyim?

— Peter Takaç.

— Rütbesi?

— Teğmen...

— Bir dakika burada beklemenizi rica edeceğim...

Yüzbaşı, birlik reisinin bulunduğu grupa gitti. Bir şeyler söyledi. Onlar başlarını çevirip Miett'e baktılar. Sonra arkalarını döndüler. Uzun uzun konuştular. Miett kendisinden bahsettiklerini biliyor, sabırsızlık ve heyecandan mendilini dişlerile parçalıyordu.

Biraz sonra yüzbaşı tekrar yanına geldi:

— Gar komutanlığına kadar teşrifinizi rica ediyorlar, dedi.

Birlik reisi yanındakilerle beraber Miett'ten evvel gar komutanlığına gitmişti. Miett içeri girince ayağa kalktılar. İhtiyar reis duvarın dibinde duruyor, silindir şapkasını asabiyetle elinde çeviriyordu.

Miett odanın ortasında durdu. Endişeli bakışlarla orada bulunanların yüzlerini tetkik ediyordu.

Büyük bir yazı masasının arkasında duran orta yaşlı bir binbaşı ağır bir sesle sordu:

— Madam adresinize gönderilen kartı almadınız mı?

Miett dehşetten titriyen bir sesle:

— Ne kartı? diyebildi.

Binbaşı cevab vermedi. Odadakiler, birbirlerinin yüzlerine baktılar.

Binbaşı tekrar söze başladı:

— Dün akşam Rusyadan bir telgraf aldık...

Sustu. Bundan ötesini söyliyemiyordu. Odayı korkunc bir sessizlik kapladı. Orada bulunanlar nefes almaktan bile çekiniyorlardı. Miett şaşkın bir halde duruyor, havada müthiş bir felâketin kokusunu seziyordu. Gözlerini ihtiyar reisin gözlerine dikti. Reis başını çevirdi.

(Arkası var)